

Tweedaagse passend onderwijs

Naoberschap

Meesterschap

*Voor directeuren, directeur-bestuurders,
coördinatoren en stafmedewerkers van
samenwerkingsverbanden passend onderwijs PO
en overige genodigden*

Programma Tweedaagse PO-Raad 9 en 10 oktober 2014

Donderdag 9 oktober

- 08.30 Inloop, aanmelding
- 09.30 Opening tweedaagse door Rinda den Besten (voorzitter PO-Raad)
- 10.00 Flitsworkshops: kennisoverdracht en voorbeelden uit de praktijk (op inschrijving) om 10.00 en 11.00 (duur 45 minuten)
- 11.45 Tijd voor netwerken
- 12.15 Lunchbuffet
- 13.15 Verdiepende workshops: (op inschrijving) om 13.15 en 14.45 (duur 5 kwartier)
- 16.15 Keynote speaker Daan Quakernaat 'Ga kathedralen bouwen!'
- 17.15 Napraten tijdens borrel
- 18.30 Dinerbuffet

Avondprogramma (facultatief)

Vrijdag 10 oktober

- 08.30 Inloop, aanmelding
- 09.30 Opening door Dick Rasenberg projectleider passend onderwijs PO-Raad
- 09.45 Keynote speaker Edith Hooge 'Goed Bestuur in het kwadraat'
- 10.45 Napraten met wat lekkers
- 11.00 Flitsworkshops: kennisoverdracht en voorbeelden uit de praktijk (op inschrijving) om 11.00 en 12.00 (duur 45 minuten)
- 12.45 Lunch
- 13.45 Verdiepende workshops: (op inschrijving) om 13.45 en 15.15 (duur 5 kwartier)
- 16.45 Einde tweedaagse

Continu: the Movies

Korte filmpjes van samenwerkingsverbanden en filmpjes die het thema Naoberschap/Meesterschap tot onderwerp hebben.

Locatie

Golden Tulip [Heerlickheijd](#) van Ermelo, Staringlaan 1, 3852 LA te Ermelo

Keynote speakers en workshops

Voor de keynote sprekers hoeft u zich niet aan te melden . Wel vragen wij om u vooraf in te schrijven voor de workshops. Indien er een overinschrijving plaatsvindt, dan zullen wij kijken of we daarop kunnen inspelen. Het uitgangspunt is dat ieder samenwerkingsverband redelijkerwijze kan deelnemen aan beide dagen. Indien u een prangend onderwerp mist binnen het programma, dan kunt u dat nog aangeven in het aanmeldingsformulier. Dan kijken wij of wij dat alsnog kunnen organiseren.

Hieronder volgt het overzicht met de planning van de workshops. De groene vakjes geven weer, wanneer een workshop plaatsvindt (sommige workshops worden maar 1x gegeven). In de ochtend zijn er flitsworkshops waarbij kennisoverdracht en praktijkvoorbeelden centraal staan. In de middag zijn er verdiepende workshops, waarbij de deelnemers aan de slag gaan met vraagstukken uit het eigen samenwerkingsverband en met elkaar meedenken over goede aanpak en oplossingsmogelijkheden. Er zijn workshops die het 'meesterschap' raken: oftewel alles wat binnen het samenwerkingsverband wordt georganiseerd. Er zijn ook 'noaberschap'-workshops: alles wat de samenwerking met externe partners betreft, zoals de gemeenten. Het programma voor de vrijdag heeft een instrumentaal karakter, waarbij financiële, juridische en bestuurlijke aspecten belicht worden.

Hieronder volgt het overzicht met de planning van de workshops. De groene vakjes geven weer, wanneer deze plaatsvinden. De toelichting komt steeds te voorschijn door op de te klikken. Uitprinten kan ook.

Workshops donderdagochtend 9 oktober

Onderwerp flitsworkshop	Door	10.00 - 10.45	11.00 - 11.45
Meesterschap			
Eindtoets PO in relatie tot passend onderwijs 	Jessica Tissink (VO-raad) en Marleen van der Lubbe (PO-Raad)		
De Houtmarkt in Leiden: SBO en SO werken samen voor jonge risicokinderen 	Rich van den Berg (directeur SWV Leiden) en Ger van der Meer (directeur Houtmarkt)		
Integratieklassen in het regulier onderwijs 	Teun Dekker (directeur basisschool de Kroevendonk en directeur-bestuurder SPCO Roosendaal)		
Werken met het OPP 	Gea Spaans (expert OPP)		
OPR en medezeggenschap: leren van ervaringen 	Jan de Vos (steunpunt medezeggenschap)		
Noaberschap			
Matrix doorgaande lijnen 	Chaja Deen (NJI) en Marij Bosdriesz (NJI)		
Gezamenlijk antwoord op ondersteuningsvragen van onderwijs met jeugdhulp en/of zorg 	Gerard Bouma (VNG) en Marit van Luijn (PO-Raad)		
Informatie specifieke aansluitingsvraagstukken gemeenten: dyslexie 	Remco Reij (raad van advies Nationaal Referentiecentrum Dyslexie)		
Vervolg workshops op pagina 4			

Workshops donderdagmiddag 9 oktober

Onderwerp verdiepende workshop	Door	13.15 –14.30	14.45 – 16.00
Meesterschap			
Inspirerend leidinggeven aan passend onderwijs ⓘ	Dick Rensen (directeur SWV Haaglanden)		
Ontwikkeling van het toezicht passend onderwijs ⓘ	Floor Wijnands (inspectie van het onderwijs, teamleider toezicht swv passend onderwijs) en Herman Bijsterbosch (coördinerend inspecteur primair onderwijs)		
Van medisch labelen naar omgaan met verschillen: de ontwikkeling stimuleren m.b.v. cognitieve functies ⓘ	Emiel van Doorn (Stibco)		
Formele en informele samenwerking met ouders in de OPR ⓘ	Luuk van Aalst (directeur swv IJssel/Berkel, Zutphen) samen met ouder		
"Die verdraaide ouders!" ⓘ	Mark Weghorst (Ouders & Onderwijs Twente) en Marieke Boon (steunpunt medezeggenschap passend onderwijs)		
Noaberschap			
Collegiaal netwerk passend onderwijs in de school organiseren ⓘ	Dick Rasenberg (PO-Raad), José Dankers (swv Alblasserwaard) en Esther Sloots (Aob)		
Ontwikkelagenda OOGO jeugd en passend onderwijs ⓘ	Irene Voskamp (VNG en transitie manager Jeugd) en René Flippo (directeur bestuurder SWV PO Midden-Holland)		
Aansluiting school en sociaal wijkteam/ouder- en kindteam: de randvoorwaarden ⓘ	Chaja Deen (NJI) en Ab Kreunen (directeur SWV Brevoordt)		

Workshops vrijdagochtend 10 oktober

Onderwerp flitsworkshop	Door	11.00-11.45	12.00-12.45
Meesterschap			
Van wie is de basisondersteuning: van de scholen of het SWV? ⓘ	Titia Vollema (directeur/bestuurder swv Sine Limite, Deventer)		
Governance in het swv: rol van toezichthouders ⓘ	Nicole Teeuwen (directeur swv Rotterdam) en Harry Nijkamp (Nijkamp Consult)		
Beroep en bezwaar: wat nu? ⓘ	Jan Hus		
ZMOLK'ers hebben ook recht op les! ⓘ	Bart van Kessel (Gedragswerk)		
Grensverkeer en bekostiging residentiele leerlingen ⓘ	Thieu van Hintum (PO-Raad) en Corine van Helvoirt (LECSO)		
Financiële verantwoording door schoolbesturen en swv ⓘ	Reinier Goedhart (PO-Raad)		
Groeiregeling: leg uit en pas toe ⓘ	Bé Keizer (PO-Raad)		
(jeugd)monitoring, dashboard en verantwoording ⓘ	Rob Naarden (OOG onderwijs en jeugd) en Bas Wijnen (NJI)		
Vraagbaak personeel: werkgeversfunctie swv, tripartiete akkoord etc. ⓘ	Albert Boelen (LECSO/PO-Raad)		

Workshops vrijdagmiddag 10 oktober

Onderwerp verdiepende workshop (aan de slag in het eigen SWV)	Door	13.45-15.00	15.15-16.30
Meesterschap			
TLV's afgeven. Met praktijkvoorbeeld: werken met een overwegingskader ⓘ	Bernard Homans (swv Zaanstreek), Bascule/Pi-research		
(jeugd)monitoring, dashboard en verantwoording ⓘ	Rob Naarden (OOG onderwijs en jeugd) en Bas Wijnen (NJI)		
(Risico)communicatie voor het swv ⓘ	Harm van Gerven en Dick Rasenberg (PO-Raad)		
Ambulante begeleiding nieuwe stijl/expertteam in Leiden ⓘ	Rich van den Berg (directeur swv Leiden) en Mirjam Moons (AED)		
Noaberschap			
Privacy en gegevensuitwisseling in het jeugdveld ⓘ	Specialist op dit complexe gebied		
Passend onderwijs zonder thuiszitters: afstemming in beleid tussen swv en gemeenten ⓘ	Bart van Kessel, Gerard Bouma (Gedragswerk) en Karin Kooijman, hoofd leerplicht gemeente Smallerland/RMC regio ZO Friesland		

Toelichting keynote speakers en workshops

- **keynote speakers**

Keynote speaker Daan Quakernaat: 'Ga kathedralen bouwen!' – dag 1

"Ga kathedralen bouwen" is een verhaal over de angst om kathedralen te bouwen. Controle leidt tot angst voor risico en gebrek aan passie die nodig is voor innovatie en groei. We moeten elkaar leren afrekenen en vertrouwen zodat er ruimte vrijkomt om mooie dingen te maken.

Vanaf het begin der tijden is de mens op zoek naar de regels der techniek. De mens kreeg controle over het vuur, het wiel, de stoommachine en de computer. Vanuit dit controle-denken besteden we veel aandacht aan regels, procedures en structuren.

Het probleem met deze werkwijze is zijn eigen succes. Controle-denken heeft enorme vooruitgang op haar naam staan, maar het is geen universele oplossing. We vergeten dat controle-denken een instrument is en verheffen het tot een principe.

[Ga terug](#)

Keynote speaker Edith Hooge 'Goed Bestuur in het kwadraat' – dag 2

Edith Hooge richt zich op de ontwikkeling en verbetering van strategieën en structuren voor goed onderwijsbestuur en van gedragsrepertoire van onderwijsbestuurders. De invloed van de beleids- en bestuurscontext van onderwijsorganisaties op onderwijskwaliteit staat daarbij centraal. Door de combinatie met haar werk als bijzonder hoogleraar Onderwijsbestuur bij TiasNimbas Business School, Universiteit van Tilburg verbindt zij voortdurend wetenschap, beleid en praktijk met elkaar. Ze heeft de afgelopen jaren onderzoek gedaan naar goed bestuur, (de werking van) governance-codes, (horizontale) verantwoording, intern toezicht en maatschappelijk ondernemerschap.

[Ga terug](#)

- **Omschrijving workshops**

Eindtoets PO in relatie tot passend onderwijs

Jessica Tissink (VO-raad) en Marleen van der Lubbe (PO-Raad)

Vanaf schooljaar 2014/2015 verandert landelijk de procedure voor de overgang van po naar vo. Het schooladvies van de basisschool wordt leidend voor het advies over vervolgonderwijs. Een centrale eindtoets voor (bijna) alle leerlingen krijgt de functie van second opinion. Schoolbesturen staan voor de opdracht om de overgangprocedure daarop aan te passen, basisscholen staan voor de opdracht om hun advisering over het vervolgonderwijs goed op te bouwen en te onderbouwen. Voor leerlingen is een doorgaande lijn in ondersteuning passend onderwijs bij de overgang van po naar vo van belang. In deze workshop wordt kort toegelicht wat er feitelijk verandert en wat deze vraagstukken betekenen voor samenwerkingsverband en schoolbesturen.

[Ga terug](#)

De Houtmarkt in Leiden: SBO en SO werken samen voor jonge risicokinderen

Rich van den Berg (directeur SWV Leiden) en Ger van der Meer (directeur Houtmarkt)

De Houtmarkt is een onderwijsvoorziening voor jonge kinderen met ontwikkelingsproblematiek en/of gedragsproblematiek in de Leidse regio. De Houtmarkt is het resultaat van een unieke samenwerking tussen de jongste groepen van PI-school De Brug en de jongste groepen van de Speciaal Basis Onderwijs-school (SBO) van het samenwerkingsverband PPO Leiden. In deze workshop wordt het concept van de Houtmarkt toegelicht, alsmede de organisatie en de plek van de Houtmarkt binnen het dekkend netwerk van het samenwerkingsverband.

[Ga terug](#)

Integratieklassen in het regulier onderwijs

Teun Dekker (directeur basisschool de Kroevendonk en directeur-bestuurder SPCO Roosendaal)

Met subsidie van de NSGK (Nederlandse Stichting voor het Gehandicapte Kind) zijn de Mytyschool Roosendaal en basisschool De Kroevendonk twee jaar geleden gestart met een integrale klas. Dit in het kader van alle ontwikkelingen rond passend onderwijs en de weg naar inclusie. In deze workshop worden het concept, de randvoorwaarden en de eerste resultaten gepresenteerd.

[Ga terug](#)

Werken met het OPP

Gea Spaans (expert OPP)

Eén van de concrete veranderingen binnen passend onderwijs is de invoering van het verplichte ontwikkelingsperspectief (OPP) voor leerlingen in het basisonderwijs die extra ondersteuning ontvangen. Wat spreek je met elkaar af binnen een samenwerkingsverband over het opstellen van een OPP. Welke keuzen kun je zelf nog maken als basisschool om een OPP op te stellen voor een beperkt aantal kinderen? De bijeenkomsten die de PO-Raad met o.a. Gea Spaans voor intern begeleiders en directies organiseert, trekken veel belangstelling. Wat voor vragen leven er in de scholen en wat kan het samenwerkingsverband hierin betekenen?

[Ga terug](#)

OPR en medezeggenschap: leren van ervaringen

Jan de Vos, projectleider steunpunt medezeggenschap passend onderwijs

De samenwerkingsverbanden en de ondersteuningsplanraden (OPR-en) hebben de eerste maanden 'achter de rug'. Het is nog wennen en leren hoe de relatie en de communicatie tussen samenwerkingsverband en OPR goed kan verlopen. Er is ingestemd met het ondersteuningsplan, maar wat betekent medezeggenschap nu verder voor het samenwerkingsverband? In de workshop deelt Jan de Vos van het steunpunt de ervaringen tot nu toe en geeft hij een analyse van de verzoeken die het steunpunt krijgt. Op basis daarvan worden enkele thema's verkend: wat vinden OPR'en belangrijk? Waar worstelen ze mee? Wat is de rol van de OPR de komende jaren? Hoe kan het SWV de communicatie met de OPR vormgeven?

[Ga terug](#)

Matrix doorgaande lijnen

Chaja Deen (NJI) en Marij Bosdriesz (NJI)

De overgangen van 0-4 (kinderopvang en jeugdgezondheidszorg) naar PO, van PO naar VO en van VMBO naar MBO, zijn allemaal kwetsbaar als het gaat om de doorgaande lijn die we graag zien. Met de verplichting voor scholen en hun besturen om de ondersteuning voor kinderen te organiseren is het nog belangrijker dan voorheen om te weten wat de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van kinderen zijn als ouders hun kind aanmelden bij een school. Bij die overgangen is het voor hen van belang dat er naast een doorgaande leerlijn ook een doorgaande ondersteuningslijn bestaat en informatie tussen alle domeinen gedeeld wordt. In samenwerking tussen PO-raad en het NJI is een matrix ontwikkeld, waarin de belangrijkste aandachtspunten voor de doorgaande lijnen tussen de verschillende leeftijdsfasen en tussen de verschillende betrokken organisaties binnen de PO- en VO-fase kort benoemd worden. Aan de hand van deze matrix worden de overgangen besproken en best practices gedeeld.

[Ga terug](#)

Gezamenlijk antwoord op ondersteuningsvragen van onderwijs met jeugdhulp en/of zorg

Gerard Bouma (VNG) en Marit van Luijn (PO-Raad)

Er zijn leerlingen met specifieke ondersteuningsvragen op het terrein van zowel onderwijs als jeugdhulp of zorg. Denk daarbij bijvoorbeeld aan leerlingen die begeleiding of verpleging nodig hebben (EMB-leerlingen), leerlingen met een psychiatrische ondersteuningsvraag of leerlingen die ernstig ziek zijn. De regelgeving rond deze groep leerlingen gaat met de Jeugdwet, wet langdurige zorg, overheveling wijkverpleging naar de verzekeraars en passend onderwijs veranderen. In deze workshop worden met ondersteuning van een concrete handreiking de nieuwe stelsels uitgelegd. Daarnaast staan we stil bij hoe het swv en/of de scholen, gemeenten en overige externe partners (denk aan bijvoorbeeld jeugdhulpaanbieders) kan komen tot een nieuwe visie en aanpak voor deze leerlingen.

[Ga terug](#)

Informatie specifieke aansluitingsvraagstukken gemeenten: dyslexie

Remco Reij (raad van advies Nationaal Referentiecentrum Dyslexie)

De zorg voor kinderen met ernstig enkelvoudige dyslexie (EED), dyslexiezorg, valt per 1 januari 2015 onder de Jeugdwet.

Gemeenten krijgen de taak om deze dyslexiezorg – die nu nog op grond van de Zorgverzekeringswet wordt vergoed – te organiseren en te financieren. Voor het behandelen van EED is een goede samenhang noodzakelijk tussen de (basis)ondersteuning op school en de zorg door jGGZ.

In deze workshop zet Remco Reij uiteen wat de kansen zijn binnen deze nieuwe regelgeving voor samenwerkingsverbanden en vooral voor leerlingen, en welke afspraken daarvoor nodig zijn. Remco Reij zal daarbij voorbeelden uit de praktijk schetsen, onder andere vanuit een tryout-regionale ontwikkelbijeenkomst dyslexie in Holland Rijnland.

[Ga terug](#)

Inspirerend leidinggeven aan passend onderwijs

Dick Rensen (directeur SWV Haaglanden)

Passend onderwijs komt er niet vanzelf. We moeten anders leren kijken naar de leerling, samenwerken met ouders, CJG en de school aan de overkant van de straat, in onze keuken laten kijken en onze vertrouwde recepten aanpassen. Onderwijs weer in de schoolbankjes. Hoe maak je daarvoor ruimte in hoofden en harten? Op welke wijze kan (een directeur/bestuurder) van een samenwerkingsverband daar een bijdrage aan leveren? Dick Rensen vertelt over zijn aanpak in het SWV Haaglanden (SPPOH).

[Ga terug](#)

Ontwikkeling van het toezicht passend onderwijs

Floor Wijnands (inspectie van het onderwijs, teamleider toezicht swv passend onderwijs) onderwijs en Herman Bijsterbosch (coördinerend inspecteur primair onderwijs)

Floor Wijnands en Herman Bijsterbosch geven een toelichting op de manier waarop de Inspectie van het Onderwijs toezicht houdt op de samenwerkingsverbanden passend onderwijs en op passend onderwijs in de scholen. Ze spreken met de deelnemers over de keuzes die zijn gemaakt en over de werkwijze in het eerste jaar van passend onderwijs. Er is veel ruimte voor dialoog en uitwisseling.

[Ga terug](#)

Van medisch labelen naar omgaan met verschillen: de ontwikkeling stimuleren met behulp van cognitieve functies

Emiel van Doorn, StiBCO

'Bij beperkingen zul je altijd tegen grenzen aanlopen, de mogelijkheden van mensen kennen geen grenzen'. Emiel van Doorn (1960) is medeoprichter en bestuurslid van de in 2013 25-jarige Stichting ter Bevordering van de Cognitieve Ontwikkeling (StiBCO) en de drijvende kracht achter de totstandkoming van het concept Mediërend Leren. In deze workshop daagt Emiel u uit vanuit een ander perspectief naar de kwaliteiten van onze kinderen te kijken en maakt u op praktische wijze kennis met het belang die cognitieve functies hierbij spelen. Hij plaatst zijn verhaal binnen het kader van de wet Passend Onderwijs.

[Ga terug](#)

Formele en informele samenwerking met ouders in de OPR

Luuk van Aalst (directeur swv IJssel/Berkel, Zutphen) samen met een ouder

De ondersteuningsplanraad heeft haar eerste wettelijke taak vervuld: instemmen met het ondersteuningsplan. Echter de rol van ouders binnen het samenwerkingsverband passend onderwijs is meer dan dat. Luuk van Aalst vertelt samen met een ouder welke stappen zij met elkaar gezet hebben en nog gaan zetten. En dat niet alleen formeel, maar vooral ook informeel. De ondersteuningsplanraad van IJssel | Berkel bestaat overigens uit 6 personeelsleden en 6 ouders, waarvan 2 personeelsleden en 2 ouders vanuit het speciaal (basis)onderwijs. Zij hebben een aantal punten benoemd die zij de komende tijd goed willen gaan volgen. Hoe loopt dat in de praktijk en hoe waardevol is dat?

[Ga terug](#)

"Die verdraaide ouders!"

Mark Weghorst en Marieke Boon

Mark Weghorst (Ouders & Onderwijs Twente) en Marieke Boon (steunpunt medezeggenschap passend onderwijs) gaan in deze workshop met u aan de slag rond de veranderingen die passend onderwijs voor ouders betekent. Op het moment van de workshop is passend onderwijs 10 weken gaande en heeft iedere kind inmiddels een plek gekregen. Hoe kun je verwachtingen van passend onderwijs bij ouders managen en hoe zorg je ervoor dat ouders deelgenoot worden van de veranderprocessen. Mark en Marieke baseren zich in hun workshop op het boek "verdraaide organisaties" van Wouter Hart. U gaat weg met een mindset waar de ouder weer even in het licht is komen te staan en waarmee u in de praktijk meteen weer aan de slag kan.

[Ga terug](#)

Collegiaal netwerk passend onderwijs in de school organiseren

Dick Rasenberg (PO-Raad), José Dankers (swv Alblasserwaard) en Esther Sloots (Aob)

Om passend onderwijs te kunnen realiseren, is samenwerking met partners in en om de school essentieel. Iedere leraar heeft daarvoor zijn/haar eigen 'team passend onderwijs' nodig. Deze tijd vraagt om een leraar die dat zelf organiseert en onderhoudt. Een leraar die samen met ouders een collegiaal netwerk van onderwijsprofessionals en de sleutelfunctionarissen voor de jeugd-/gezinshulp in stand houdt en de bijeenkomsten van bijvoorbeeld eigen ondersteuningsteams organiseren.

Dit klinkt allemaal zo eenvoudig, maar blijkt zo lastig in de praktijk. Leraren worstelen met de vraag: hoe doe ik dat? Mentale modellen en knellende afspraken zitten in de weg.

Het samenwerkingsverband heeft bij deze ontwikkeling een belangrijke aanjaagfunctie. Hoe geef je deze vorm als samenwerkingsverband? Welke afspraken zijn daarvoor nodig met bijvoorbeeld gemeenten? Hoe kunnen de professional in en om de school worden ondersteund? Hoe voorkomen we dat de 'nieuwe ruimte' op korte termijn wordt dichtgeregeld? Dit en andere vragen komen aan de orde in deze workshop.

[Ga terug](#)

Ontwikkelagenda OOGO jeugd en passend onderwijs

Irene Voskamp (Vereniging Nederlandse Gemeenten en transitie manager Jeugd) en René Flippo (directeur bestuurder SWV PO Midden-Holland).

In het najaar staat het OOGO over het jeugdplan van de gemeenten op de agenda. Dat is voor veel samenwerkingsverbanden en gemeenten nog zoeken. En nog een belangrijker vraag voor de samenwerkingsverbanden: OOGO is een bestuurlijk moment, maar wat doen we daarna samen met gemeenten?? De modelprocedure geeft de ruimte om een ontwikkelagenda op te stellen. Hoe zou die eruit kunnen zien en wat is een handige strategie voor de samenwerking met gemeenten? In deze workshop wordt u vanuit de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) bijgepraat over de belangrijkste ontwikkelingen en opgaven voor gemeenten. Daarnaast worden de belangrijkste opgaven behandeld, waar gemeenten en samenwerkingsverbanden samen voor staan de komende jaren. Er is daarnaast veel ruimte om uw eigen vragen rondom OOGO en de samenwerking met gemeenten beantwoord te krijgen.

[Ga terug](#)

Aansluiting school en sociaal wijkteam/ouder- en kindteam: de randvoorwaarden

Chaja Deen (NJI) en Ab Kreunen (directeur SWV Brevoordt)

Gemeenten krijgen per 1 januari 2015 de verantwoordelijkheid over het jeugdbeleid. Zij zijn daar nu al op aan het voorsorteren. Over de aansluiting op (passend) onderwijs overleggen zij met de samenwerkingsverbanden. Op beide terreinen (bij gemeenten en binnen passend onderwijs) zien we eenzelfde beweging en wens tot transitie/transformatie. De 'vraagsteller' staat centraal en daaromheen worden flexibel en met zoveel mogelijk inzet van eigen kracht ondersteuningsteams georganiseerd. Op de basisschool heet deze werkwijze ook vaak 'ondersteuningsteam' en deze worden per school georganiseerd. Gemeenten werken vaak wijkgericht en organiseren daar sociale wijkteams (onder verschillende benamingen en met verschillende doelgroepen) met vaak ook een specifiek aanspreekpunt voor scholen. Hoe kan je als samenwerkingsverband deze ontwikkeling goed begeleiden en wat zijn randvoorwaarden voor een succesvolle samenwerking op school en op samenwerkingsverbandniveau? Wie is je aanspreekpunt bij de gemeenten? Na een korte schets van de stand van zaken bij gemeenten en swv'en, wordt een praktijkvoorbeeld gepresenteerd.

[Ga terug](#)

Van wie is de basisondersteuning: van de scholen of het SWV?

Titia Vollema (directeur/bestuurder swv Sine Limite, Deventer)

Passend onderwijs is meer dan gewoon goed onderwijs. Het is onderwijs dat beter inspeelt op de individuele (eigen)aardigheden van leerlingen. Het is onderwijs waarbij de behoefte van de leerling meer centraal staat dan het (gestandaardiseerde) aanbod. De kwaliteit van leraren en de ondersteuningsstructuur is de belangrijkste succesvoorwaarde. tegelijkertijd denken samenwerkingsverbanden na over de basisondersteuning. Wat organiseren we als samenwerkingsverband, zodat we er zelf sturing op hebben? Het niveau van basisondersteuning heeft gevolgen voor de verdeling van middelen en daarmee ook voor de omvang van de gemeenschappelijke voorzieningen in het samenwerkingsverband. Als we het niveau van basisondersteuning verhogen – en het regulier onderwijs dus meer leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften kan bedienen – is meer professionalisering van leraren in het regulier onderwijs nodig. Titia Vollema vertelt vanuit haar eigen ervaringen welke keuzes er in Deventer gemaakt zijn, koppelt de eerste resultaten terug en gaat in gesprek met de aanwezige SWV'en.

[Ga terug](#)

Governance in het swv: rol van toezichthouders

Nicole Teeuwen (directeur swv Rotterdam) en Harry Nijkamp (Nijkamp Consult)

Besturen betekent verantwoordelijkheid nemen en dragen. Het is verstandig om dit zorgvuldig te doen en uitvoering en toezicht van elkaar te scheiden. Good governance is een begrip dat gemakkelijk wordt gebruikt maar minder gemakkelijk wordt georganiseerd. In deze workshop komen verschillende aspecten van governance aan bod. Denk aan scheiding van bestuur en toezicht. Hoe verhoudt de code goed bestuur zich tot de afspraken over governance binnen het eigen schoolbestuur? Welke vraagstukken komt men tegen in de praktijk en welke antwoorden kunnen worden geformuleerd? Na deze workshop gaat u naar huis met ideeën over de volgende stap in de vormgeving van governance in uw samenwerkingsverband.

[Ga terug](#)

Beroep en bezwaar: wat nu?

Jan Hus

Passend onderwijs is net een paar maanden onderweg. De Geschillencommissie passend onderwijs heeft haar eerste uitspraken gedaan. In deze workshop worden deze (drie) casussen nader toegelicht en met elkaar verder uitgediept. Daarnaast is er veel ruimte voor het samen verkennen: hoe zou u hier in uw eigen samenwerkingsverband mee omgaan, wat heeft u daarvoor geregeld met uw besturen en scholen en waar heeft u nog vragen over? Wat kan u doen om geschillen zoveel mogelijk te voorkomen?

[Ga terug](#)

ZMOLK'ers hebben ook recht op les!

Bart van Kessel (Gedragswerk)

In het (speciaal) onderwijs hebben we te maken met een specifieke groep leerlingen met een beperking op zowel verstandelijk niveau, als op gedragsmatig niveau, waar we eigenlijk nog onvoldoende raad mee weten. Op heel veel plekken in ons land zijn er activiteiten, om daar iets aan te doen, maar een 'heldere oplossing voor heel het land' hebben we nog niet gevonden. Bart van Kessel zet de belangrijkste initiatieven en actiepunten voor de samenwerkingsverbanden op een rij.

[Ga terug](#)

Grensverkeer en bekostiging residentiele leerlingen

Thieu van Hintum (PO-Raad) en Corine van Helvoirt (LECSO)

Grensverkeer is een belangrijk thema binnen en tussen de samenwerkingsverbanden. Met passend onderwijs is dat helemaal opnieuw gestart. Alle verplichtingen in dit kader van de oude samenwerkingsverbanden WSNS zijn per 1 augustus 2014 vervallen. Er is pas weer sprake van grensverkeer voor SBO-leerlingen wanneer er na 1 augustus 2014 voor deze leerlingen een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) is afgegeven. Hoe moet daar nu mee worden omgegaan?

Daarnaast is er in deze workshop ruimte om te kijken naar de bekostiging voor residentiele leerlingen (leerlingen die in een justitiële inrichting of een gesloten instelling verblijven). Hoe wordt de bekostiging voor deze kinderen geregeld? Ook andere vragen rond deze doelgroep kunnen in deze workshop worden gesteld. Wie moet wat doen om zoveel mogelijk doorgaande lijnen te garanderen?

[Ga terug](#)

Financiële verantwoording door schoolbesturen en swv

Reinier Goedhart (expert PO-Raad)

In het eerste jaar passend onderwijs is van belang dat de samenwerkingsverbanden hun systeem van financiële verantwoording op orde brengen. Daarbij zijn verschillende niveaus te onderscheiden. Denk hierbij aan de verantwoording van schoolbesturen aan het eigen swv, aan OCW en de verantwoording van het swv aan de inspectie. Reinier Goedhart neemt u mee in de kunst van het financieel verantwoorden.

[Ga terug](#)

Groeieregeling: leg uit en pas toe

Bé Keizer (PO-Raad)

Met behulp van de groeieregeling wordt de overdrachtsverplichting van het swv bepaald voor scholen waarbij het aantal leerlingen na teldatum 1 oktober (t-1) is gestegen.

Achter de eenvoudige term groeieregeling zit een financiële systematiek die ingewikkelder is. Daarbij gelden regels als 'Van overdracht van bekostiging is alleen sprake wanneer een leerling in de periode tussen 1 oktober T-1 t/m 1 februari T wordt ingeschreven in het (v)so met een toelaatbaarheidsverklaring die niet gebruikt is bij een inschrijving in het (v)so bij de telling van 1 oktober T-1.'

Of deze: 'Wanneer een leerling uitgeschreven wordt in diezelfde periode zonder dat de leerling bij een andere (v)so-school - gesitueerd binnen of buiten het samenwerkingsverband - wordt ingeschreven, is sprake van een 'uitgeschreven tlv'.'

Met als resultaat: 'Elk samenwerkingsverband moet de overdrachtsverplichting per (v)so-school berekenen op basis van de verandering in het aantal tlv's (nieuwe tlv's minus uitgeschreven tlv's) per categorie en vervolgens sommatie van de daaruit volgende bedragen.'

[Ga terug](#)

(jeugd)monitoring, dashboard en verantwoording

Rob Naarden (OOG onderwijs en jeugd) en Bas Wijnen (NJI)

Samenwerkingsverbanden, maar ook gemeenten, zijn op zoek naar manieren om te sturen op effectiviteit in het jeugdveld. Op het juiste moment zicht krijgen op de juiste gegevens is daarbij van belang. Een groep van voorlopers houdt zich bezig met het inrichten van een zogeheten dashboard. Dat is een monitor die weergeeft 'wat doet het samenwerkingsverband' zodat het kan volgen of de eigen inrichting van passend onderwijs volgens plan verloopt. Het betreft dus een interne monitor, waarbij ook informatie wordt opgehaald die nodig is voor externe verantwoording. In de ontwikkeling van monitor en dashboard wordt nauw opgetrokken met het NJi, die voor samenwerkingsverbanden en gemeenten een indicatorenset ontwikkelt over de aansluiting van passend onderwijs bij jeugdhulp. Deze monitor wordt geïntegreerd in het dashboard voor samenwerkingsverbanden.

In deze workshop wordt de doorontwikkeling van het dashboard en de jeugdmonitor met u gedeeld en worden vragen omtrent monitoring in uw eigen samenwerkingsverband beantwoord.

[Ga terug](#)

Vraagbaak personeel: werkgeversfunctie swv, tripartiete akkoord etc.

Albert Boelen (LECSO/PO-Raad)

Het blijkt dat samenwerkingsverbanden nog veel vragen hebben over personele onderwerpen als het tripartiete akkoord en werkgeversaangelegenheden. In deze workshop zit vraagbaak Albert Boelen voor u klaar om antwoord op maat te geven voor uw samenwerkingsverband.

[Ga terug](#)

TLV's afgeven. Met praktijkvoorbeeld: werken met een overwegingskader

Bernard Homans (swv Zaanstreek), Bascule/Pi-research

De samenwerkingsverbanden zijn een paar maanden onderweg met het uitvoeren van de werkprocessen rond de afgifte van toelaatbaarheidsverklaringen. Het swv heeft te maken met verschillende 'smaken' TLV's voor SBO of voor SO. Daarnaast zijn er verschillende routes denkbaar: vanuit een basisschool, van SO naar VSO en vanuit een voorschoolse voorziening bijvoorbeeld. De aanvraag kan van een leerling van een school binnen of buiten het SWV komen. In deze workshop worden allereerst de werkprocessen en mogelijke routes gepresenteerd met behulp van een overzichtelijke handreiking. Daarna wordt de meer inhoudelijke kant belicht: nu zijn er geen landelijke criteria meer, maar wat komt ervoor in de plaats? In de Zaanstreek en in Amsterdam wordt met overwegingscriteria gewerkt. Deze zijn ontwikkeld in samenwerking met de Bascule/PI-Research. Tot slot is er ruimte om de eigen vragen voor te leggen en met elkaar tot oplossingen te komen.

[Ga terug](#)

(Risico)communicatie voor het swv

Harm van Gerven en Dick Rasenberg (PO-Raad)

Een soepele implementatie en doorontwikkeling van passend onderwijs staat of valt met een goede communicatiestrategie. In deze workshop worden enkele basisprincipes en communicatielijnen rond passend onderwijs toegelicht door Harm van Gerven, communicatieadviseur van de PO-Raad. Communicatie met ouders en personeel is een ander belangrijk thema waar we stil bij staan. Daarnaast krijgen samenwerkingsverbanden handvatten voor risicocommunicatie. En uiteraard is er in deze verdiepende workshop ook ruimte voor (communicatie)vragen uit het eigen samenwerkingsverband.

[Ga terug](#)

Ambulante begeleiding nieuwe stijl/expertteam in Leiden

Rich van den Berg (directeur swv Leiden) en Mirjam Moons (AED)

Professionele ruimte, vertrouwen in de professional: mooie nieuwe teksten, maar hoe geef je dat vorm in de praktijk? Het samenwerkingsverband in de regio Leiden werkt nauw samen met de Ambulant Educatieve Dienst (AED). De experts van de AED die voorheen kinderen met een rugzak begeleidden én de expertise van SBO De Vlieger en van de Houtmarkt (JRK), worden nu verbonden aan een kring van scholen in een wijk of dorp. De opbrengsten zijn zo positief en de mensen die er mee werken zo enthousiast dat PPO deze wijze van ondersteuning doorzet naar alle kringen binnen het samenwerkingsverband. Kenmerken zijn: snelle en deskundige ondersteuning in de school; korte lijnen; onderlinge solidariteit; betrokken experts; weinig bureaucratie. In deze workshop geven we informatie en spreken we met elkaar over hoe dit vorm zou kunnen krijgen in het eigen samenwerkingsverband.

[Ga terug](#)

Privacy en gegevensuitwisseling in het jeugdveld

Specialist op dit complexe gebied

Samenwerkingsverbanden hebben te maken met persoonsgegevens van leerlingen en hun ouders. Op dit moment ligt een privacyreglement voor bij het College Bescherming Persoonsgegevens, dat samenwerkingsverbanden kan helpen bij het correct verwerken en bewaren van deze gegevens. In de workshop wordt deze toegelicht. Daarnaast speelt het onderwerp privacy vaak een rol (meestal als discussiepunt) in de samenwerking van scholen met externe instanties. Dat speelt zeker nu er op steeds meer plekken ondersteuningsteams ontstaan, waar brugfunctionarissen vanuit de gemeente nauw samenwerken met school en ouders in passende arrangementen. Al uw vragen rond dit onderwerp kunnen hier worden besproken.

[Ga terug](#)

Passend onderwijs zonder thuiszitters: afstemming in beleid tussen swv en gemeenten

Bart van Kessel, Gerard Bouma (Gedragswerk) en Karin Kooijman, hoofd leerplicht gemeente Smallerland en RMC regio ZO Friesland

Verreweg de meeste kinderen doorlopen het onderwijs probleemloos. Zij sluiten hun schoolloopbaan af met een diploma. Er is echter ook een groep leerlingen voor wie de weg door onderwijsland hobbelig is en soms onbegaanbaar. Leerplicht komt dan vaak om de hoek kijken. Passend onderwijs vraagt daarbij een nieuwe visie op en samenwerking met leerplicht. Gedragswerk vertelt over hun aanpak samen met de gemeente Smallerland. Daarnaast is er ruimte voor vragen en het delen van ervaringen.

[Ga terug](#)